

23.01.2023

Det fransk-tyske diamantbryllup

Det er i år 60-året for indgåelsen af Elysée-traktaten, den ramme for det bilaterale samarbejde, som Præsident de Gaulle og kansler Adenauer i januar 1963 lagde navne og underskrift til.

Skrevet af

Kirsten Malling Biering

✉ Kirsten.Biering@thinkeuropa.dk

Franskmændene har det med halvsværmerisk at tale om det fransk-tyske forhold. Tyskerne kalder det mere nøgternt for en motor. I begge tilfælde antyder det dele af livet, der gerne skulle fungere godt det meste af tiden. Derfor har mange, ikke mindst franskmændene, det med hurtigt at vride hænder, når det hele så hakker lidt. Sandheden er bare, at en hakkende motor mere har været reglen end undtagelsen. Det har ikke altid set lige kønt ud, men det er så også næsten meningen med det : at to gamle arvefjender kunne bygge bro over klare interesseforskelle på grundlag af et idenfællesskab.

Det idenfællesskab hedder først og fremmest det europæiske samarbejde. Og mere vigtig end Elysée-traktaten selv er den tilnærmelse mellem Paris og Berlin, der førte til Kul- og Stålunionen i 1952 og siden Rom-traktaten i 1958, den Europæiske Unions forløbere. Traktaten og det vidtstrakte system af bilateralt samarbejde, der har fulgt den, har til gengæld været nyttig både som symbol og som instrument til den dybe fransk-tyske indflydelse på samarbejdets udvikling gennem årtier.

Hvis ikke Frankrig og Tyskland kan finde hinanden, vil EU have det svært med at komme videre. Men det bør ikke i sig selv give anledning til panik, at Macron og Scholz de seneste måneder har stået i hver deres ende af rummet. I en verden af aktuel geopolitisk spænding kan graden af politisk strid mellem Paris og Berlin knap registreres på skalaen.

60-året, der blev fejret søndag den 22. januar i Paris, viste sig - lidt skuffende, men ikke overraskende - at være mest tung på højtidelige taler. På symbol mere end substans. Måske endda med de to kvindelige formænd for de parlamentariske forsamlinger Assemblée Nationale og Bundestag Yaël Braun-Pivet og Bärbel Bas som de mest engagerede og mest naturligt forbundne. Hverken præsident Macron eller kansler Scholz bragte meget andet til festen end den fortsatte forpligtelse på samarbejdet. Og i øvrigt et tydeligt akavet forhold til hinanden.

Hvor vigtigt symbolet end er, skal der substans til. Vi fik denne gang kun sparsomme enkeltelementer som opkobling af Tyskland på den nye pipeline for brint mellem Frankrig og Spanien, nedtoning af hidtidige franske krav om nye gældsinstrumenter, en forsigtig mulighed for flere flertalsafgørelser og traktatændringer. Det rækker ikke rigtig.

Men det er samtidig værd at notere sig, at Frankrig få dage før fejringen af Elysée-traktaten indgik blot den tredje i rækken af sine aftaler om venskab og samarbejde - Tyskland, Italien og nu også Spanien. Verden er i forandring, og Europa er i

forandring. Det kræver flere motorer end blot den fransk-tyske. Det er basalt set godt nyt for den demokratiske udvikling af EU. Og det er også godt nyt for et EU, hvor samarbejdet mellem de enkelte lande åbenbart stadig ses at kunne spille en stærk rolle i forhold til Bruxelles og i forhold til de europæiske institutioner. Allerbedst dog hvis der kom lidt mere overskud i forholdet mellem Paris og Berlin.